

Endringsforslag i litteratur, hjelpemidler og læringsutbytte.

Emnekode: JUS 1211	Fagområde: Rettskildelære
Navn på ansvarlig faglærer: Ole-Andreas Rognstad	
Forslag til endring i fagets tittel og innhold. <u>Det foreslås at fagets tittel endres fra 'Rettskildelære' til 'Juridisk metodelære'.</u> Årsaken til endringen er at faget utvides fra kun å omfatte prosessen for fastsettelse av rettsregler til å omfatte hele den juridiske argumentasjonsprosessen, med andre ord ikke bare tolkning men også subsumsjon. I praksis innebærer endringsforslaget at rettskildefaget slås sammen med klarspråkemnet og at fagets omfang øker fra 5 sp til 7 sp. Det økte omfanget gir seg utslag i endringer i litteraturen, se forslaget nedenfor om dette.	
Forslag til endring i litteratur (både hovedlitteratur, støttelitteratur og tilleggslitteratur. Merk at det kun er hovedlitteratur som omfattes av sidetallsnormen. Vennligst angi antall sidetall nederst i dette skjemaet): Følgende foreslås som tillegg til dagens <u>hovedlitteratur</u> : Falkanger, Aage Thor: Høyesteretts vota, i Lov, Sannhet rett, Norges Høyesterett 200 år, Oslo 2015 s. 180-219 Bårdsen, Arnfinn: Høyesterett som prejudikatsdomstol (2017), http://www.domstol.no/globalassets/upload/hret/artikler-og-foredrag/bardsen---hoyesterett-som-prejudikatdomstol---15032017.pdf , 13 sider Bårdsen, Arnfinn: Den internasjonale rettens innflytelse i Norge (2015), http://www.domstol.no/globalassets/upload/hret/artikler-og-foredrag/apen-dag-hoyesterett---foredrag-ved-arnfinn.pdf , 7 sider Matheson, Wilhelm og Ragnhild Noer: En dom blir til, http://www.domstol.no/no/Enkelt-domstol/-Norges-Hoyesterett/Saker-til-behandling/en-dom-blir-til/ eller Høyesteretts Årsmelding 2016 s. 12-16 Bekkedal, Tarjei og Hans Christian Farsethås: Praktisk rettslig argumentasjon, kommer i Jussens Venner 2018/1, ca. 25-30 sider <u>Tilleggslitteratur</u> (Dagens liste, herunder også skillett mellom støtte- og tilleggslitteratur, er misvisende, og erstattes med følgende): Boe, Erik Magnus: Innføring i juss, 3 utgave, Oslo 2010 Graver, Hans Petter: Hva er rett?, Oslo 2011	

Lilleholt, Kåre: Argumentasjonsmønsteret i høgsterettspraksis frå dei seinare åra, Tidsskrift for rettsvitenskap 2002 s. 62-75

Aasland, Gunnar:Argumentasjonsmønsteret i nyere høyesterettspraksis, Lov og Rett 2006 s. 387-396

Blandhol, Sverre, Henriette N. Tøssebro, Øystein Skotheim: Innføring i juridisk metode, Jussens venner 2015 s. 310-345

Forslag til endring i fagbeskrivelse:

Faget skal utvikle studentens forståelse av grunntrekk i juridisk arbeids- og tenkemåte. Et sentralt formål er å oppøve evnen til å stille juridiske spørsmål og til å finne, tolke og anvende rettsregler, generelt og i enkelttilfeller. Faget formidler idealet om at juridiske standpunkter skal være objektivt forankret og at vurderingene rettsanvenderen gjør under rettsanvendelsesprosessen skal være transparente. Det betyr at både de kilder og de konkrete overveielser som leder rettsanvenderen frem til et resultat, skal fremgå av begrunnelsen for et rettslig standpunkt. Rettsanvenderen må vise hvilken vekt ulike kilder og momenter er blitt tillagt i den rettslige analysen, og hvorfor.

Faget belyser spørsmål om juridisk metode og argumentasjon knyttet til både lovtolking og anvendelse av ulovfestet rett. Dette innebærer å finne frem til, tolke og anvende sentrale rettskilder som lov, lovforarbeider, rettspraksis, internasjonale rettskilder, reelle hensyn, myndighetspraksis og sedvane - og måter å samordne kildene på, innenfor forskjellige rettsområder. Faget skal også gi en forståelse av private normfastsettelse, særlig avtaler, og samspillet med de generelle rettsreglene.

Faget gir en introduksjon til rettslige grunnbegreper som rett, rettsregler, rettigheter, skjønn, rettsanvendelse og subsumsjon. Faget belyser stegene fra identifikasjon av relevante rettskilder og rettslig problemstilling til å innta et bestemt standpunkt ved praktisk løsning av konkrete enkeltspørsmål. Forholdet mellom jus og faktum står sentralt. Sammenhengen mellom formell kildebruk og praktiske, analytiske og språklige virkemidler blir belyst både teoretisk og praktisk.

Faget gir en introduksjon til temaer som behandles mer inngående senere i studiet, blant annet om forholdet mellom rett og moral, rett og makt og rett og politikk. Samlet skal faget gi grunnlag for arbeid med faglitteratur og metodespørsmål i de enkelte fagene og for metodefaget senere i studiet.

Forslag til endring i læringsutbytte (må beskrives i kategoriene: kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse):

Kunnskap

Studenten skal ha kunnskap om:

- Sentrale rettslige grunnbegreper, som begrepene om rett, rettsregel, rettskilde, rettighet, rettsanvendelse, subsumsjon, skjønn, plikt (påbud, forbud), kompetanse
- Hovedtrekk i det norske rettskildesystemet
- Hovedprinsipper for tolkning av lov, herunder om skillet mellom presiserende, utvidende og innskrenkende lovtolkning, antitese og analogi
- Hovedprinsipper for slutning fra andre sentrale rettskilder
- Hovedprinsipper for samordning av slutningsresultater fra forskjellige rettskilder
- Skillet mellom lovfestet og ulovfestet rett
- Forholdet mellom generelle rettsregler og individuelle normer, f.eks. slike som er gitt ved avtale
- Skillet mellom generelle (teoretiske) og konkrete (praktiske) drøftelser av rettslige spørsmål
- Klart språk, avsnittsstrukturer og aktiv skriveform
- Det tradisjonelle skillet mellom en drøftelse av gjeldende rett (de lege lata) og en drøftelse av hvordan retten bør være (de lege ferenda)
- Forskjellige teknikker for å bygge opp og strukturere løsningen av konkrete rettsspørsmål (subsumsjon)

Ferdigheter

Studenten skal kunne:

- Identifisere rettslige emner og spørsmål

- Finne frem til sentrale skrevne rettskilder på papir og gjennom Internett
- Påvise og ta hensyn til relevante reelle hensyn for løsning av rettsspørsmål
- Tolke, samordne og anvende lov og andre sentrale rettskilder i samsvar med grunnprinsippene for dette
- Utarbeide en drøftelse av (teoretisk) og angi mulige løsninger på (praktisk) rettslige spørsmål

Generell kompetanse

Studenten skal:

- Kunne planlegge og gjennomføre drøftelser og løsninger av rettslige spørsmål, herunder utvikle forståelse for at en hensiktsmessig oppbygning og struktur av en konkret juridisk analyse varierer avhengig av rettsspørsmålets karakter.
- Kunne formidle sentralt fagstoff i fagene i Jus 1111 og Jus 1211, som teorier, problemstillinger og løsninger, - skriftlig, muntlig og gjennom andre relevante uttrykksformer.
- Ha innsikt i etiske problemstillinger i faget.
- Kunne gjenkjenne fagrelevante kunnskaper og skjelne mellom etablerte og nye kunnskaper på fagområder studenten kjenner.

Totalt antall sider hovedlitteratur:

312-317